

NKA pályázati azonosító: 3509/01228
204109/01223

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

MEGVÁSÁROLT MŰTÁRGY ADATAI:

Meilinger Dezső (1892–1960): Kártyázók, 1935.

olaj, vászon 155x140 cm

Jelezve jobbra fent: Meilinger 935.

Fehér színű képkeretben

Nyilvántartásba vétel során kapott leltári száma: HOM KGy 2016.1.

A MŰTÁRGY LEÍRÁSA:

Az életképi kompozíció egy kerti asztal körül időző, négyfős társaságot ábrázol. A szereplők közül három idősebb férfi kártyajátékba feledkezve üldögél, a negyedik figura, egy fiatalember az idősebbek mögött állva figyeli a parti kimenetelét. A szereplők mellőzik a széles gesztusokat, arcukon összpontosítás és figyelem tükröződik. Az asztal közepén borosüvegből és pohárból álló csendéleti elem látható, ami a kompozíciónak gyújtópontot, a jelenet számára pedig oldott életérzést biztosít.

A jelenet tájképi környezetben játszódik. A kert zöldje a teljes képteret kitölti, így a figyelmet semmi sem vonja el a kártyajátékba belefeledkezett társaságról.

A festői előadásmód friss, könnyed és magabiztosan nagyvonalú. Az alkotás – mind a szemlélődő hangulatú figurális téma, mind pedig a festői felfogás tekintetében – a nagybányai gyökerű plein-air festészet letéteményese.

A SZERZEMÉNYEZÉS FONTOSSÁGA:

Meilinger Dezső (1892–1960) Miskolc képzőművészeti múltjának egyik vezéralakja. Festőművész, rajzpedagógus, közösség-szervező, közéleti szereplő. Jelentős tette, hogy 1919-ben – Nyitray Dániellel közösen – megalapította a képzőművészeti szabadiskolát, és ezzel alapot teremtett az 1921-től működő miskolci művésztelep számára, amellyel a város országos viszonylatban is jelentős kulturális centrum lett. A művésztelep a nyári hónapokban a Képzőművészeti Főiskola irányítása alatt működött, az év többi részében – Meilinger gondnoksága alatt – a helyi művészetoktatás céljait szolgálta.

A megvásárolt festmény a miskolci művésztelep sikeres időszakában, Meilinger gondnoksága idején, a telep kertjében készült. Létrejöttének körülményeit tekintve szorosan kapcsolódik ahhoz a munkamódszerhez és milióhoz, amelyet az alábbi, a festménnyel azonos időből való dokumentumfotó is rögzít:

Plein-air munka a Képzőművészeti Főiskola miskolci művésztelepén. Fényképfelvétel a Képzőművészeti Főiskola évkönyvéből, 1934–1935.

Az ábrázolt személyek a Főiskola által modellként foglalkoztatott helyi lakosok, akik más – sajnos jobbára csak archív fotókról ismert – alkotásokon is feltűnnek. A festmény a szabad ég alatt festett, ún. plein-air munka, amely magába sűríti a telep művészeti irányultságának legfőbb jellemzőit, egyúttal a művésztelepen született, általunk ismert legszebb és legreprezentatívabb alkotások közé tartozik.

A művésztelep alapításának centenáriuma 2021-ben Miskolc város jelentős kulturális eseménye lesz. Tekintve, hogy a múzeumi gyűjtemény viszonylag kevés olyan műtárgyat foglal magában, amely szorosan köthető a telep munkájához, valamint hogy a művésztelep történetéről kimerítő monográfia ez idáig nem jelent meg, a centenáriumi ünnepségek előmunkálatai a Herman Ottó Múzeum részéről már elkezdődtek. Ennek keretében fordult érdeklődésünk a miskolci magánszemély által megvételre felajánlott alkotásra.

A megvásárolt festményt – mind művészi kvalitása, mind pedig helytörténeti vonatkozásai alapján – alkalmasnak és méltónak tartjuk arra, hogy a centenáriumi emlékkiállítás, valamint a művésztelepről írandó monográfia emblematikus műtárgya legyen.

Miskolc, 2016. május 31.

Pirint Andrea
művészettörténész-muzeológus
Herman Ottó Múzeum